

Для коментарів чи іншого зворотного зв'язку заповніть форму:
[форма зворотного зв'язку щодо цієї версії настанови](#)

Версія цього документу для друку: <http://guidelines.moz.gov.ua/documents/2918?id=ebm00744&format=pdf>

Настанови на засадах доказової медицини.
Створені DUODECIM Medical Publications, Ltd.

Настанова 00744. Тремор

Автор: Seppo Kaakkola
Редактори оригінального тексту: -
Дата останнього оновлення: 2016-05-09

Основні положення

- Найважливіші захворювання, що супроводжуються тремором — це есенціальний тремор ^[настанова 00797] [Есенціальний тремор] та хвороба Паркінсона ^[настанова 00798] [Хвороба Паркінсона].
- В ході обстеження можна вирізнити різні типи тремору. Виявлення характеру тремору значно полегшує диференційну діагностику.
- Два головні види тремору — це тремор спокою та тремор дії.
- Тремор може бути фізіологічним, наприклад статичний тремор. Фізіологічний тремор може посилюватись внаслідок різних причин.

Тремор спокою

- Трапляється за відсутності довільних рухів.
- Тремор має низьку частоту та широку амплітуду.
- Підтип тремору у вигляді “катання таблеток” характеризується дрібними круговими рухами протиставлених великого та вказівного пальців разом з незначною супінацією-пронацією передпліччя.
- Нижня щелепа та губи можуть тремтіти, але тремор голови не типовий.
- Під час рухів тремор зменшується або зникає, наприклад при піднятті руки догори, але посилюється при психоемоційному навантаженні та хвилюванні.

Етіологія

- Найчастіша причина — хвороба Паркінсона
- Інші причини
 - Вживання нейролептиків або інших антагоністів дофаміну, таких як метоклопрамід
 - Певні екстрапірамідні розлади, що нагадують хворобу Паркінсона (відомі як синдроми «паркінсонізм плюс»)
 - В рідкісних випадках може бути варіантом есенціального тремору

Тремор дії

- З'являється тільки під час цілеспрямованих скорочень м'язів, як під час активних рухів, так і в фіксованому положенні (статичний тремор) та зникає, коли м'язи розслаблені.
- Тремор може бути в пальцях рук та верхніх кінцівках, також може тремтіти голова, ділянка навколо рота, голосові зв'язки (голос) та нижні кінцівки.
- Амплітуда тремору збільшується при спробі виконання точних рухів, під час стресу та втоми
- Атаксія — це найважливіший симптом для диференційної діагностики
- Найчастіші причини
 - Есенціальний тремор [настанова 00797] [Есенціальний тремор]
 - Посилення фізіологічного тремору
 - Пацієнти з хворобою Паркінсона можуть мати тремор дії разом з тремором спокою
- Нетипові причини
 - Ушкодження мозочка
 - Симптоматичний тремор
 - Токсичний тремор
 - Психогенний тремор

Фізіологічний тремор

- Етіологія

- Збільшення секреції катехоламінів; стрес, фізичні навантаження, втома, абстинентний синдром
 - Кофеїн, нікотин
 - Гіпертиреоз, феохромоцитома
 - Гіпоглікемія, гіпотермія
 - Лікарські засоби: літій, вальпроєва кислота, антипсихотичні засоби, піндолол, циметидин, симпатоміметики (ізопреналін, сальбутамол, теофілін та ін.), трициклічні антидепресанти, селективні інгібітори зворотного захоплення серотоніну (СІЗЗС), мексилетин, циклоспорин, тироксин
- Може лікуватися неселективними бета-блокаторами (пропранолол).

Метаболічний тремор

- Етіологія
 - Печінкова недостатність, уремія, хвороба Кушинга
 - Гіпокаліємія, гіпомагніємія
 - Поліцитемія
 - Мальабсорбція, дефіцит вітаміну В12
- Якщо в основі тремору лежить певне захворювання, він зазвичай нерегулярний та спостерігається в дистальних відділах кінцівок

Тремор, викликаний ураженням мозочка

- Див. [\[настанова 01074 | Атаксія\]](#).
- Етіологія
 - Алкоголізм
 - Розсіяний склероз
 - Пухлини та інфаркти головного мозку
 - Спадковий
- Разом зі статичним тремором або тремором дії може бути інтенційний тремор, атаксія, порушення рівноваги, ністагм, розлади мови, гіпотонія м'язів.
- Тремор більше виражений в дистальних відділах кінцівок, у верхніх кінцівках частота вища, ніж в нижніх.

Токсичний тремор

- Тремор в статичному положенні та тремор дії особливо характерні для отруєння важкими металами (наприклад ртуттю, свинцем, миш'яком, фосфором або іншими хімічними речовинами, такими, як діоксин)
- Отруєння монооксидом вуглецю, дисульфідом вуглецю, метанолом та ціанідом
- Додатково до тремору можуть бути наявні міоклонічні посмикування та інші мимовільні рухи, також трапляється тремор спокою

Симптоматичний тремор

- При багатих неврологічних розладах тремор дії може бути додатковим симптомом основного захворювання.
 - Дистонія
 - Деякі невропатії (наприклад спадкові), полірадикулопатія
 - Черепно-мозкові травми
 - Синдром Туретта
 - Хвороба Гантінгтона та Вільсона
 - Тремор при ураженні червоного ядра (рубральний або середньомозковий тремор)

Ортостатичний тремор

- Виникає в нижніх кінцівках в положенні стоячи нерухомо.
- Під час рухів тремор зменшується.

Тремор при виконанні певних рухів

- Виникає тільки при виконанні певних рухів, найчастіше під час письма.
- Інколи важко відрізнити від дистонії.

Психогенний тремор

- Дуже часто змішаного характеру (одночасно тремор спокою та дії) з різною частотою та амплітудою

- Може раптово починатися та зникати тоді, коли ніхто не звертає на пацієнта уваги

Пов'язані ресурси

- Література [пов'язані] [00188] [Tremor – Related resourc...](#)

Джерела інформації

R1. Bötzel K, Tronnier V, Gasser T. The differential diagnosis and treatment of tremor. Dtsch Arztebl Int 2014;111(13):225-35; quiz 236. [PubMedID|24739887]

R2. Fasano A, Deuschl G. Therapeutic advances in tremor. Mov Disord 2015;30(11):1557-65. [PubMedID|26293405]

Настанови

- [Настанова 00797](#). Есенціальний тремор.
- [Настанова 00798](#). Хвороба Паркінсона.
- [Настанова 01074](#). Атаксія.

Авторські права на оригінальні тексти належать Duodecim Medical Publications, Ltd.

Авторські права на додані коментарі експертів належать МОЗ України.

Published by arrangement with Duodecim Medical Publications Ltd., an imprint of Duodecim Medical Publications Ltd., Kaivokatu 10A, 00100 Helsinki, Finland.

Ідентифікатор: [ebm00744](#) Ключ сортування: [036.007](#) Тип: [EBM Guidelines](#)

Дата оновлення англomовного оригіналу: [2016-05-09](#)

Автор(и): [Seppo Kaakkola](#) Автор(и) попередніх версій статті: [Heikki Teräväinen](#) Редактор(и):
Видавець: [Duodecim Medical Publications Ltd](#) Власник авторських прав: [Duodecim Medical Publications Ltd](#)

Навігаційні категорії
[EBM Guidelines](#) [Neurology](#)

Ключові слова індексу

speciality: [Neurology](#) mesh: [Tremor](#) [Essential Tremor](#) mesh: [intention tremor](#) mesh: [metabolic tremor](#)
mesh: [rest tremor](#) mesh: [symptomatic tremor](#) mesh: [toxic tremor](#) mesh: [pill rolling tremor](#) mesh: [Roussy-Levy syndrome](#)
mesh: [heavy metal poisoning](#) mesh: [cerebellar disease](#) mesh: [Parkinson Disease](#) icpc-2: [N08](#)